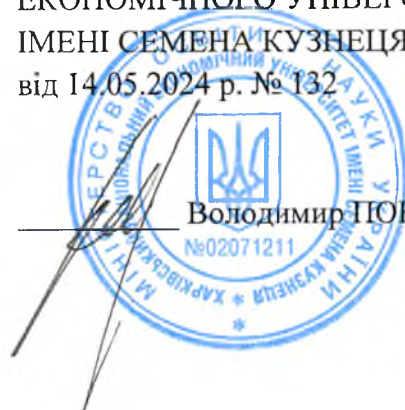

УХВАЛЕНО:

рішенням вченої ради
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ
від 14.05.2024 р. протокол № 6

ВВЕДЕНО В ДІЮ:

наказом ректора
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ
від 14.05.2024 р. № 132

Володимир ПІНОМАРЕНКО
№02071211

ПОЛІТИКА
соціальної інклюзії та інклюзивної освіти
у Харківському національному економічному університеті
імені Семена Кузнеця

Харків
2024

1. Вступ

1.1. Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (далі – Університет) прагне створити інклюзивне та доступне навчальне середовище для всіх здобувачів вищої освіти, незалежно від їхніх здібностей чи соціальних потреб осіб з особливими потребами внаслідок інвалідності, інших особливостей здоров'я, що зумовлює маломобільність, включаючи ветеранів війни, внутрішньо переміщених осіб.

1.2. В Університеті інклюзивність розглядається в широкому сенсі та ототожнюється з прагненням залучити й інтегрувати в освітній процес абсолютно всіх здобувачів вищої освіти, особливо тих, хто перебуває у несприятливих умовах, постраждав від дискримінації або має обмежені фізичні можливості, особливі освітні потреби тощо. Інклюзивна політика навчання та викладання дозволяє всім стейкхолдерам (викладачам, здобувачам вищої освіти, адміністрації Університету тощо) отримувати вигоди від її реалізації через інклюзивні цінності, до яких належать визнання¹: різноманітності, рівності та справедливості, співробітництва, участі та спільності.

1.3. Метою політики соціальної інклюзії та інклюзивного навчання є створення інклюзивного та доступного навчального середовища для всіх здобувачів вищої освіти;

підтримка осіб з особливими можливостями та інших груп, які можуть відчувати себе виключеними, у їхньому навчанні та розвитку;

підвищення обізнаності про питання соціальної інклюзії та інклюзивної освіти;

сприяння інклюзивній культурі в Університеті.

1.4. Політика соціальної інклюзії та інклюзивного навчання ґрунтується на наступних принципах:

повага до притаманної людині гідності, її особистої самостійності, зокрема свободи робити власний вибір, і незалежності;

рівність можливостей;

рівність чоловіків і жінок;

формування толерантності та взаєморозуміння в освітньому середовищі, відсутність дискримінації;

¹ Соціальна інклюзія та інклюзивна освіта у вищій школі: Навчальний посібник / За ред. Флагерті М., Школяр М. Львів: Новий світ – 2000, 2022. 246 с.

відкритість та гнучкість освіти, здатність швидко реагувати на зміни та виклики, повне й ефективно залучення до освітнього процесу;

повага до особливостей осіб з особливими освітніми потребами та/чи інвалідністю і прийняття їх як компонента людської різноманітності й частини людства;

забезпечення архітектурної, інформаційної, освітньої та соціальної доступності освітнього середовища;

повага до здібностей осіб з особливими освітніми потребами та/чи інвалідністю і забезпечення їх права зберігати свою індивідуальність.

інноваційність, аналіз, пошук та впровадження кращих підходів в інклюзивній практиці;

дотримання стандартів якості освітніх послуг та науково-методичного забезпечення;

узгодженість та скоординованість дій підрозділів та учасників освітнього процесу;

безперервність та наступність інклюзивної освіти на всіх рівнях освіти;

індивідуалізація навчання та гармонійний розвиток особистості;

залучення до суспільного життя, соціалізація, підготовка до професійної діяльності.

2. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПОЛІТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

2.1. Створення інклюзивного освітнього середовища в Університеті забезпечується безбар'єрними та сприятливими умовами для навчання, де кожен здобувач вищої освіти має можливість розвиватися на своєму рівні і відчувати себе повноцінним членом освітньої спільноти. Інклюзивне освітнє середовище Університету технологічно підтримується сайтом персональних навчальних систем (ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця), що надає усім студентам та викладачам вільний доступ до навчальних матеріалів з освітніх компонент, відповідно до усіх освітніх програм Університету. ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця оснащений спеціальним віджетом, який забезпечує користувача системи так званим «Меню Доступності», що уможливорює налаштування контенту під індивідуальні потреби та безбар'єрність навчання осіб із широким спектром вад (вподобань).

2.2. Розвиток індивідуалізації навчання відбувається за рахунок врахування індивідуальних особливостей, потреб і можливостей кожного здобувача вищої освіти при плануванні та реалізації освітнього процесу, включаючи індивідуальні навчальні плани, адаптовані матеріали курсів.

2.3. Розробка програм професійної підтримки науково-педагогічного персоналу з метою формування необхідних знань, навичок і інструментів для успішної роботи зі здобувачами вищої освіти з особливими потребами, включаючи професійні тренінги, консультації та підтримку науково-педагогічних працівників.

2.4. Підтримка студентів з інвалідністю здійснюється Службою супроводу осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення Університету, яка надає підтримку здобувачам вищої освіти з особливими потребами академічне консультування, здійснює індивідуальний супровід здобувачів.

2.5. Популяризація інклюзивної освіти здійснюється за рахунок підвищення обізнаності про питання соціальної інклюзії та інклюзивної освіти, що включає проведення освітніх заходів для здобувачів вищої освіти, викладачів, співробітників та громадськості.

2.6. В Університеті впроваджено систему моніторингу та оцінювання ефективності інклюзивної освіти з метою постійного вдосконалення практик та досягнення кращих результатів для всіх учасників освітнього процесу. Відділом молодіжної політики та соціального розвитку здійснюється облік здобувачів вищої освіти з особливими потребами для визначення потреб, психологічної підтримки та соціального супроводу.

2.7. Подальший розвиток політики соціальної інклюзії та інклюзивної освіти відбувається за рахунок реалізації міжнародного проекту Erasmus+ AFID «Розвиток академічної свободи та інклюзії через діджиталізацію». Результатом проекту є створення онлайн-платформи Міжінституційного Інклюзивного Віртуального Кампусу (<https://afid.knute.edu.ua/virtualnyy-kampus>) з метою забезпечення інклюзивних потреб здобувачів вищої освіти в освітньому процесі.

Крім цього, у межах проекту AFID розробляється і впроваджується дистанційний онлайн курс за вибором «Інструменти для проєктування інклюзивного курсу» (5 кредитів), спрямований на вивчення:

- основ створення інклюзивного освітнього середовища;
- засад та принципів універсального дизайну;

технологій та засобів реалізації принципів універсального дизайну для інклюзивної вищої освіти;

цифрових інструментів для створення структури і наповнення інклюзивних навчальних курсів;

основ внутрішнього оцінювання і сертифікації інклюзивних курсів.

Курс може бути рекомендованим студентам спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», професорсько-викладацькому складу Університету, а також усім, хто цікавиться проблемами інклюзивного суспільства та технологічними засобами його розбудови, адже він є основою для створення цифрового освітнього середовища для підтримки інклюзивної вищої освіти, а також дає практичні навички із проектування сучасних навчальних курсів на засадах універсального дизайну.

3. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1. Політика соціальної інклюзії та інклюзивної освіти ухвалюється рішенням вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора Університету.

3.2. Усі зміни та доповнення до Політики розглядаються та ухвалюються на засіданні вченої ради Університету та вводяться в дію наказом ректора.

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ПОГОДЖЕНО:

Координатор проекту AFID

Ірина ЗОЛОТАРЬОВА

Юрисконсульт I категорії

Яніна ЧУПРИНА